

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/42959-42961

7/42963-42966

7/42968-42969

GK 123

Sayı : 99074258-610-E. 53
Konu : Soru Önergisi

13/04/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/03/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.797322 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Batman Milletvekili Necdet İPEKYÜZ'ün 7/42959, Adana Milletvekili Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ'un 7/42960, Diyarbakır Milletvekili Dersim DAĞ'ın 7/42961, Aydın Milletvekili Süleyman BÜLBÜL'ün 7/42963, 7/42965, Muğla Milletvekili Suat ÖZCAN'ın 7/42964, Muş Milletvekili Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT'in 7/42966, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL'ın 7/42968, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe SÜRÜCÜ'nün 7/42969 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ziya SELÇUK
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (13 Sayfa)

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ AYŞE SÜRÜCÜ'NÜN 7/42969 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Öğrencilerimizde cinsiyet eşitliğine yönelik bir farkındalık ve düşünce alt yapısı geliştirebilme adına, gerekli içerik, öğretim programlarımızda mevcuttur. Bu kapsamda programlarımızda öğrencilerin kendilerini güvende hissedecekleri, destekleyici, toplum bilincini geliştiren, karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan bir sınıf ortamı oluşturulması, değerlerin aktarılmasının sadece sınıf veya okul ortamı ile sınırlı kalmaması, okul-aile iş birliğinin sağlanması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilere kazandırılması hedeflenen adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik gibi 10 kök değer, öğretim programlarının temelini oluşturmaktadır. Bu değerlerin kazanılmasıyla, toplumun en önemli sorunlarından biri olan kadına yönelik şiddet, cinsiyet eşitsizliği gibi problemlerin azalacağı ve sonuçta giderileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda çeşitli düzeylerdeki birçok dersin öğretim programında, söz konusu farkındalıkların geliştirilmesine yönelik kazanım ve açıklamalar yer almaktadır.

İlkokul ve ortaokul eğitim kademeleri için cinsiyet eşitliği adı altında bir program çalışması gerçekleştirilmemiş olmakla birlikte, eğitim/öğretim programları çalışmalarında, bir cinsi öven ya da yeren anlatımlardan özenle kaçınılmış olup, bu tür öğelerin yer almamasına azami derecede dikkat edilmiştir.

Ders kitapları ile eğitim araçlarında ise metinlerde ve görsel öğelerde kullanılan kız ve erkek öğrenci sayıları denk tutulmuş, herhangi bir mesleği bir cinsle özdeşleştiren anlatım ve görsellerden kaçınılmış, aile ile ilgili kazanımların işlendiği bölümlerde ailede demokratik yapı ve işleyiş ile anne baba rolleri özenli bir şekilde ifade edilerek kadın erkek eşitliğine dikkat çekilmiştir. Ayrıca ders kitapları ve eğitim araçlarında yer alan metinler ile etkinlik görselleri tasarlanırken, cinsiyet ayrımcılığını çağrıştırmayacak öğelerin seçimine özen gösterilmiştir.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına yerleştirme işlemleri, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülmekte olup, bu doğrultuda, mesleki ve teknik eğitim kurumlarında eğitimi yapılan meslek alanlarına yönelik tanıtım ve yönlendirme çalışmalarında herhangi bir cinsiyet ayrımı gözetilmemektedir.

Anayasa ve tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hükümleri gereği; eşitlik ilkesi kriterlerine dayanarak hazırlanan ve Bakanlığımız Talim ve Terbiye Kurulu'nun 28.03.2018 tarihli mütalaasıyla kabul edilen "Ders Kitabı ve Eğitim Araçları ile Bunlara Ait E-içeriklerin İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları" adlı ek kılavuzda kapsamlı olarak yer almaktadır. Ders kitaplarının inceleme ve değerlendirme işlemleri Kılavuz'da yer alan aşağıdaki maddelere uygun olarak yürütülmektedir;

1. İçerik, Anayasa'da ve Millî Eğitim Temel Kanunu'nda açıkça hükme bağlanmış eşitlik ilkesi gözetilerek temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımla hazırlanmalıdır.

2. Konuların işlenişinde veya örneklerde, insanların betimlenmesi ve olayların sunulmasında, toplumsal eşitlik ilkesi gözetilmelidir.

3. Bireylerin hak ve özgürlüklerini ihlal edecek unsurlar bulunmamalıdır.

4. İçeriğin düzenlenmesinde bütün insanların eşit ve özgür olduğu ilkesi esas alınmalıdır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

5. Verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde kadın ve erkek dağılımı açısından makul bir denge gözetilmelidir.
6. Kadın erkek temsilde isnat, ön yargı, kalıp yargı vb. bulunmamalıdır.
7. İçerikte çoğulculuk ilkesi gözetilmelidir.
8. Toplumun bir kesimini, siyasi görüşünü veya düşünce biçimini küçük düşüren yahut ön yargı oluşturabilecek anlatımlara yer verilmemelidir.
9. Farklı etnik yapılar dair olumsuz genellemeler bulunmamalıdır.
10. Bireylere ve topluluklara yönelik aşağılayıcı, aşırı yüceltici vb. uç ifadeler bulunmamalıdır.
11. İçerikte bireysel, sosyal, mesleki kimlikleri ve kişilikleri küçültücü herhangi bir ifade veya ima yer almamalıdır.
12. Toplumsal barış ve anlayışı bozacak veya bunlara zarar verecek herhangi bir ifade yahut ima bulunmamalıdır.
13. İçerikte; eşitlik, din ve vicdan hürriyeti, düşünce ve ifade özgürlüğü, adalet, toplumsal barış ve insan hakları gözetilmelidir.
14. İçerikte; ırk, renk, dil, din, siyasal tercih, etnik köken, mülkiyet veya başka herhangi bir ayırım gözetilmeksizin evrensel insan haklarının herkes için geçerli olduğu ilkesi esas alınmalıdır.
15. İçerik toplumsal hassasiyetlere duyarlı, toplumun tüm katmanlarına hitap eder nitelikte hazırlanmalıdır.
16. İçerikte kişileri, meslek gruplarını, toplulukları vb. aşağılayıcı, dışlayıcı, etiketleyici ifadeler bulunmamalıdır.